

ВКЛАДЕННЯ КОШТІВ АГРАРІЇВ ПОЗА СЕЗОНОМ ТА В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ

М. С. КАЗЕМИРЧИК,
здобувач вищої освіти групи БЗ/2
обліково-фінансового факультету, МНАУ

Анотація: досліджено питання ефективного розміщення ресурсів в складних економічних умовах у поєднанні з фактором сезонності.

Ключові слова: фермерські господарства, банківський вклад, дорогоцінні метали.

Abstract: research on the issue of efficient allocation of resources with complex economic languages in combination with the seasonality factor.

Ключові слова: farms, bank deposits, precious metals.

З початком вжиття карантинних заходів в Україні значно погіршилось економічне середовище. Операції набувають більшої ризиковості, а отже доцільно обирати безпечні та ефективні способи інвестування капіталу. Цю проблему згадували у своїх працях вітчизняні науковці Є. Мних [1], С. Покропивний [2] та ін. Особливо гостро стоїть проблема інвестування перед аграріями, на яких тисне сезонність, пандемія та постійна нестабільність економік. Станом на вересень 2020 р. в Україні загальна площа посівів сільськогосподарських культур складає 27,7 млн га, що становить більше 45% території держави. На рисунку 1 зображені виробники аграрних продуктів, які обробляють чи використовують ці землі.

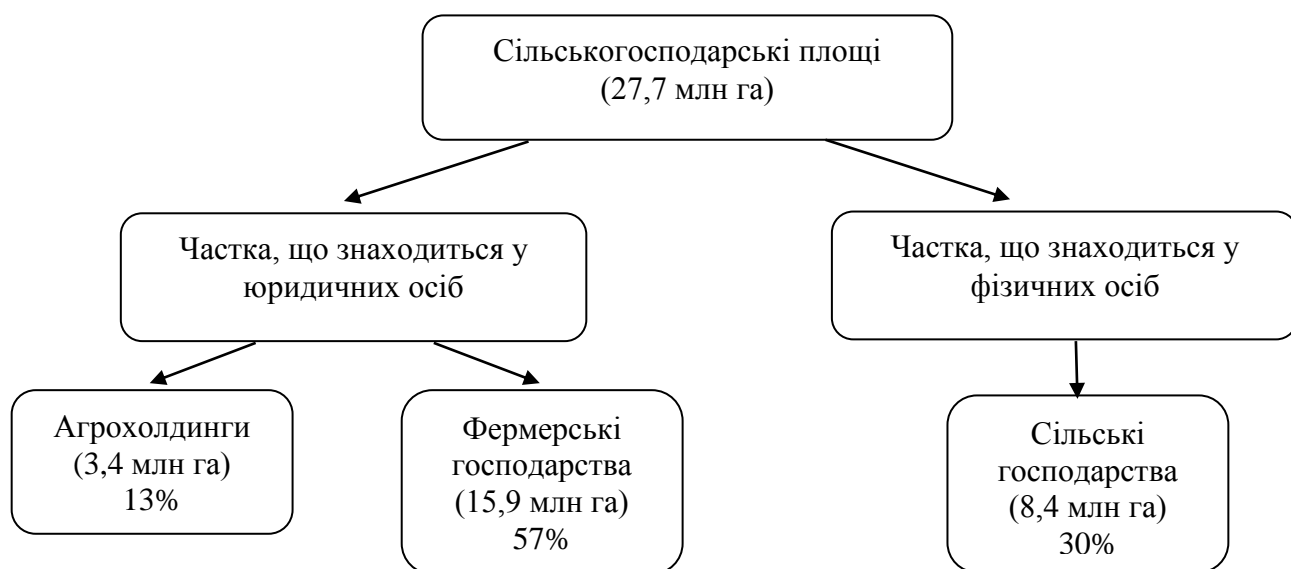

Рис. 1. Структура сільськогосподарських земель в Україні станом на вересень 2020 р.

Джерело: узагальнено за інформацією [3].

Агрохолдинги займають 13% посівних площ (3,4 млн га) та збільшують ефективність виробництва, конкуруючи з аграріями. Ці підприємства не тільки виробляють сировину, а й переробляють її в готову продукцію. Агрохолдинги проходять усі процеси від виробництва до продажу товарів, а тому сезонність, хоча і є вагомим фактором, повністю не зупиняє їх роботу. На жаль, це саме не можна віднести до особистих селянських господарств. Вони є виробниками безпосередньо сировини, або продукції з невеликим терміном придатності, тому сезонність – вагомий чинник ефективності виробництва. Ці господарства використовують 30% посівних площ, і становлять велику частку в агробізнесі. Проте, в рамках цього дослідження, власників особистих селянських господарств не можна віднести до суб'єктів вивчення через те, що для них прибуток не є ціллю існування, тобто мета – забезпечення умов простого відтворення. Дослідження має спрямовуватися саме на фермерські підприємства, які займають 57% земель, відведених на сільське господарство. Це ті аграрії, які не мають довгого та коштовного процесу виробництва товарів, проте діють з метою отримання позитивних фінансових результатів. Сільське господарство має розгалужену систему. Проте більшість фермерських господарств (далі ФГ) мають особливо активні періоди (з березня до вересень), та пасивні (інші 5 місяців). З жовтня по лютий перед аграріями постає проблема розміщення тимчасово вільних коштів, адже збір та продаж урожаю вже відбувся, а вкладати кошти в новий виробничий цикл ще зарано. В умовах пандемії та нестабільної економіки збереження цих коштів на поточному рахунку або у готівковій формі може принести фінансові збитки. Доцільно розглянути декілька варіантів для аграріїв (рис. 1), які допоможуть не тільки не втратити зароблені кошти, але, можливо, і заробити. Банківський вклад. У другій половині 2020 р. спостерігається постійне зменшення ставок за депозитними угодами у будь-якій валюті. Це явище спостерігається кожного року, але в умовах карантину, дохідність від вкладів знижується ще більше, адже кредити залучаються рідше. Так, наприклад, безстроковий депозит у національній валюті матиме

4,85% прибутку. Щодо вкладів на 3 місяці і більше – 7,54% в гривні, 0, 89% – в дол. США, 0,79% – євро.

Агентство прогнозу економіки розробляє планові ціни на валюту. У березні 2021 р. прогнозована вартість дол. США – 28,5 грн. Різниця із вересневим курсом (28,3 грн/дол. США) недостатня для покриття валютного ризику [4]. Котирування євро частіше відбувається за допомогою долара, а тому їх курс буде паралельним.

Отже, якщо ФГ має на меті вкласти кошти до банківських установ, то це найвигідніше зробити саме у гривні.

Вклад до Пайового інвестиційного фонду (далі – ПіФ). Користуючись послугами ПіФу, аграрій має можливість забезпечити одержання прибутку у перспективі. Його активами зможуть розпоряджатися професійні спеціалісти, направляючи грошові кошти до високорентабельних інвестицій. Проте, існує велика кількість недоліків, а саме: незадовільна якість управління активами, світове зменшення інвестицій (через пандемію), висока кількість ризикових операцій, недосконале законодавче регулювання.

Вклад до ПіФу

Дорогоцінні метали. Одна із форм збереження капіталу – купівля дорогоцінних металів. Золото – стабільний ліквідний актив. За прогнозами аналітиків, на майбутні 2 роки його вартість може збільшитись на 40%. Як і з валютою, операції купівлі-продажу золота вважаються ризиковими, і потребують великих капіталовкладень, утім, на основі прогнозованих статистичних даних можна розрахувати доцільність таких вкладень.

Станом на 16.02.2020 р. ціна за 10 троїцьких унцій становила 1880 дол. США, прогноз на березень 2021р. – 2200 дол. США [5]. Можливий прибуток становить 17% від вкладу. Проте ці операції є дещо небезпечними, і зможуть почати працювати лише за наявності великих грошових сум.

Розширення виробництва. В умовах COVID-19, досить важко підприємствам, але сільське господарство – сфера, пов'язана з постачанням

Більшість аграріїв працюють на посередників, тобто продають свої товари за нижчою ціною у великих кількостях. Якби усі ресурси розділити навпіл, то можна отримати капітал у вигляді половини фінансових ресурсів, а іншу частину – як продукцію. Кошти можуть бути витрачені на оренду складів, елеваторів чи інших місць схову. Продукцію можна зберігати до того моменту, поки вона не стане користуватися більшим попитом, і продати вже за більш вигідною ціною.

Для цього методу капіталовкладення також характерний ризик, а також спрямованість на окремі види продуктів.

Отже, кожного року перед українськими аграріями постає проблема збереження коштів. У 2020 р. необхідно враховувати наслідки пандемії – як вагомого фактору, що може вплинути як позитивно, так і негативно на фінансові результати вкладень. Для виробників сільськогосподарської продукції є декілька варіантів інвестування. Найбільш стабільний – вкладання коштів на короткостроковий депозит. За таких умов можливо отримати до 8% річних. Ризиковими можуть бути операції з купівлі-продажу золота та вкладання у ПіФи. Висока ризиковість не надасть змоги вкласти весь капітал у ці напрями, але саме вони допоможуть найефективніше отримати прибутки. Розширення виробництва, як елемент фінансового заробітку, не підійде для аграріїв, котрі виготовляють продукцію з коротким терміном придатності, але якщо ретельно дослідити ціни та витрати минулих років, можна розробити тактику, яка з високою вірогідністю принесе позитивні фінансові результати.

Література:

1. Мних Є. Ефективність інтегрованих обліково-аналітичних систем. «Вісник КНЕУ». 112 с.
2. С. Покропивний. Економіка підприємств. *КНЕУ*. 63 с.
3. Агрополіт. URL: <https://agropolit.com/spetsproekty/636-zemelniy-bank-ukrayini-2017-2019-roki-skilki-zemli-obroblyayut-holdingi-fermeri-ta-osg> (дата звернення: 16.09.2020).
4. Агентство прогнозування економіки. URL: <https://apecon.ru/kurs-dollar-a-k-grivne-prognoz-na-zavtra-nedelyu-mesyats-gody> (дата звернення: 16.09.2020).

5. Агентство прогнозування економіки. URL: <https://apicon.ru/tsena-na-zoloto-prognoz-tsen-na-zoloto-na-zavtra-nedelyu-mesyats-gody> (дата звернення: 16.09.2020).

*Науковий керівник – Мікуляк Катерина Анатоліївна,
асистент кафедри фінансів, банківської справи
та страхування, МНАУ*